

Gôolse Genoegens – kunst en cultuur in Goirle

Inspiratiestuk t.b.v. cultuurnota

Wat is dit voor document?

Dit stuk is een eerste aanzet - een zogenoemd inspiratiestuk - om samen met het culturele veld in de gemeente Goirle te komen tot een cultuurnota 2021 – 2024. De input die de gemeenteraad op 23 juni 2020 heeft gegeven t.a.v. een cultuurnota is verwerkt in dit stuk. Door goed te luisteren naar het culturele veld, moet dit inspiratiestuk uiteindelijk leiden tot een cultuurnota 2021-2024.

Historie cultuurnota's in Goirle

In 1986 is de basis van het huidige kunst- en cultuurbeleid door de gemeenteraad gelegd. In 2000 is het beleid van 1986 aangevuld en opnieuw vastgesteld. Het meest recente beleid is in 2008 door de gemeenteraad vastgesteld. In het bestuursakkoord 'Duurzaam en Dienstbaar' wordt aangegeven dat de aandacht voor cultuur te minimaal is in het huidige sociaal beleid 'Back to Basics 2.0'. De gemeenteraad heeft verzocht om een aparte cultuurnota.

Bestaande kaders - wat weten we al en waarmee hebben we rekening te houden?

De reeds door de gemeenteraad vastgestelde beleidsuitgangspunten die we meenemen als kaders voor de samen te stellen cultuurnota:

- De speerpunten en prioriteiten uit het Coalitieakkoord 'Duurzaam en Dienstbaar'.
 - o We gaan uit van eigen kracht van de samenleving. Een samenleving is duurzaam als inwoners zoveel als mogelijk zelfstandig hun leven kunnen leiden en in staat en bereid zijn om daarbij anderen te helpen. Pas wanneer inwoners er zelf of samen met elkaar niet meer uitkomen, heeft de gemeente de verantwoordelijkheid om te ondersteunen.
- Het beleidskader sociaal domein: 'Back to Basics 2.0'.
 - o Thuis in Goirle: jeugd groeit gezond en veilig op, volwassenen worden gezond ouder, zowel fysiek als mentaal, in een gezonde en veilige leefomgeving.
 - o Vergroten van de maatschappelijke participatie
 - o Vergroten zelfredzaamheid
 - o Versterken van de kracht van de samenleving
- Omgevingsvisie: de bouwstenennotitie ten behoeve van de omgevingsvisie waarin uitspraken gedaan worden over de identiteit van Goirle. Een integrale koers op weg naar de toekomst, gericht op een fysieke leefomgeving waarin mensen gelukkiger, gezonder en veiliger zijn.

De drie centrale waarden van deze visie zijn:

- o 'Doenerig dorp'
 - o 'Prachtlandschap van de Toekomst'
 - o 'Goed toeven'.
- Provinciale kaders: hoewel cultuurbeleid nog steeds een sterke nationale oriëntatie heeft, hebben we ook te maken met de provinciale kaders voor cultuur. De Raad voor Cultuur constateerde in de Cultuuragenda in 2015 dat het belang van steden en regio's toeneemt en hecht steeds meer belang aan de lokale worteling van cultuur. De Raad voor Cultuur heeft als advies gegeven om cultuurbeleid meer en meer te laten bepalen door keuzes van regio's. Onlangs werd het coalitieakkoord gepresenteerd van het nieuwe provinciebestuur. Hieruit blijkt dat er een gedeputeerde komt voor vrijetijd waar cultuur onderdeel van is. Er is dus geen aparte gedeputeerde meer voor cultuur. Dit zou kunnen suggereren dat dit bestuur een andere koers gaat varen: meer aandacht voor de vrijetijdsector als geheel en minder voor de culturele sector.
 - Goirle Schakelt: de visie op de gemeentelijke organisatie. Deze visie bepaald mede waar het ambtelijk apparaat zich de komende jaren op gaat richten. Aanhaken bij ontwikkelingen die op ons afkomen vanuit de rijksoverheid, vanuit wensen van inwoners, vanuit een bestuursakkoord, een nieuwe raad etc.

- Input gemeenteraad: op 23 juni 2020 heeft de raad in een extra ingelaste raadsvergadering input gegeven voor dit inspiratiestuk en de hieruit voortvloeiende toekomstige cultuurnota. Aan de hand van een zestal stellingen heeft de gemeenteraad zich uitgesproken over onder meer doel en omvang van cultuur in de gemeente Goirle. Het verslag van deze raadsvergadering treft u aan in de bijlage.

Financiële kaders

Hoewel de ambities in dit inspiratiestuk en de cultuurnota niet gehinderd worden door aan- of afwezigheid van financiële middelen, is het goed om de huidige financiële situatie van de gemeente Goirle te benoemen. Het is van belang dit in het achterhoofd te houden, bij keuzes over de (toekomstige) rol van de gemeente op het gebied van cultuur.

Bezuinigingen 2020

In november 2019 is er reeds fors bezuinigd op cultuur. Dit heeft geresulteerd in een stapsgewijze afbouw van de subsidie aan Factorium Podiumkunsten tot € 300.000 in 2023. In deze periode wordt Factorium omgebouwd van een gesubsidieerde muziek-, theater- en dansschool naar een geprivatiseerde cultuureducatieschool waar zelfstandige kunstenaars en docenten werken.

Bezuinigingen 2021 en verder

Naast de reeds aangekondigde bezuinigingen, wordt de gemeenteraad in november 2020 wederom voor een aantal keuzes gesteld om bezuinigingen te realiseren, zowel met het oog op de begroting 2021 als de meerjarenbegroting. De raad krijgt strategische keuzes voorgelegd om het begrotingsgat te dichten. De maatregelen om dit tekort om te buigen tellen op bij de besluiten die bij de vaststelling van de meerjarenbegroting 2020 – 2023 al zijn genomen.

Strategische keuzes hierin:

- Verhogen van de inkomsten om goede voorzieningen in stand te houden;
- Bezuinigingen realiseren waar het probleem ontstaat / terugdringen van kostenoverschrijdingen;
- Heroverweeg de rol van de gemeente: terugtrekkende overheid;
- Geen bezuinigingen op cultuur zonder cultuurbeleid;
- Cultuurnota leidt niet tot extra ambtelijke capaciteit of financiële middelen. Alle ambities moeten gefinancierd worden vanuit de nog resterende gemeentelijke middelen die geormerkt zijn voor cultuur, dan wel het culturele veld zelf. Het is dan ook een uitnodiging aan het culturele veld om te bekijken welke ambities wel en niet te betalen zijn.

Achterin dit document wordt een samenvatting gegeven van de huidige gemeentelijke kaders.

Procesaanpak en planning

- 23 juni: input gemeenteraad
- Augustus: verwerken input gemeenteraad in inspiratienotitie
- 24 augustus: inspiratiestuk ter kennisname in college
- Begin september: rondsturen inspiratiestuk gemeenteraad
- Begin september: rondsturen inspiratiestuk Factorium, SCAG, Bibliotheek, Contact Cultuurraad, Participatieraad + uitnodigen voor gesprek
- Begin september: input inwoners halen uit uitkomsten inwonerpanel bezuinigingen 2021 ev.
- Half september: gesprekken culturele veld om input op te halen
- Oktober / november: schrijven cultuurnota
- November / december: besluitvorming college en raad

Wat gaan we doen?

- Totaalbeeld schetsen van cultuur – hoe ziet cultuur eruit in Goirle, wat zijn de ambities en wat is daarbij de rol van de gemeente?
- Keuzes maken op basis van de vraag: “Wat voor soort gemeente willen we zijn?”
- Mbt input raad 23 juni 2020
- Mbv input culturele veld
- Met ambities fysieke leefomgeving in het vizier (Omgevingsvisie)
- Met ambities sociaal domein in het vizier (Back2Basics 2.0)
- Passend bij de gemeentelijke rol
- Passend bij de financiële situatie

Belang van cultuur

Cultuur is van belang in de gemeente Goirle. Dat blijkt onder meer uit de wens om een zelfstandige cultuurnota en de sterke culturele infrastructuur met haar vele culturele initiatieven.

Dat is ook niet zo gek, want cultuur doet wat met je. Het verrast, verrijkt en biedt schoonheid. Cultuur zet aan tot denken, roept emotie op en is belangrijk voor ontwikkeling en ontplooiing, als bron van inspiratie en reflectie en als manier om jezelf en je talenten te ontwikkelen.

Cultuur verbindt, het zorgt ervoor dat mensen elkaar ontmoeten en met elkaar in contact blijven. Het helpt je je in te leven in de wereld van een ander. Mensen beleven cultuur vaak samen: als bezoeker of maker, in een theaterzaal of wijkgebouw. Samen muziek maken bij de harmonie scheidt een band, net zoals met elkaar een voorstelling instuderen of elkaar ontmoeten bij een tentoonstelling dat doet.

Cultuur verbindt niet alleen mensen maar ook werelden van kunst, onderwijs, welzijn en economie. Op veel gemeentelijke beleidsterreinen kunnen culturele activiteiten een cruciale rol spelen bij het realiseren van maatschappelijke en economische doelen. Het biedt een veilig podium voor afwijkende meningen en visies, reflectie en debat en levert een bijdrage aan een levendig dorp, vitale ouderen, gezonde kinderen, evenwichtige jongeren, interculturele ontmoetingen en een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Kortom: cultuur zorgt voor sociale samenhang en verbinding, biedt zingeving en mogelijkheden voor ontplooiing en participatie voor onze inwoners.

“Cultuur is de zuurstof van de samenleving, zonder kunst en erfgoed verstikt zij. Cultuur doet een appèl op onze verbeeldingskracht. Kunst en erfgoed komen voort uit creatief denken en handelen, en inspireren op hun beurt ook weer tot creativiteit. Kunstwerken en gebouwen uit heden en verleden, voorstellingen, concerten, films, boeken en vele andere culturele uitingsvormen laten ons kennismaken met andere werelden en denkbeelden en plaatsen daarmee onze eigen normen en waarden in een breder perspectief. Cultuur biedt ook een emotionele vrijplaats. Cultuur kan gevoelens van ontroering, troost en ontspanning veroorzaken, of juist walging, angst of medelijden oproepen. Kunstenaars zijn dé vertellers en verbeelders van onze samenleving. Cultuur kan ons verbinden, raken, veranderen en verwonderen.” (Uit: Advies Cultuurbestel 2021 – 2024, Raad voor Cultuur)

Cultuur in Goirle - waar hebben we het over?

Tijdens de raadsvergadering van 23 juni jl. heeft de gemeenteraad antwoord gegeven op de vraag wat men wel en niet onder cultuur in Goirle verstaat. In onderstaand schema is hiervan de uitkomst te lezen. Wanneer we in dit document spreken over cultuur, doelen we op al deze onderstaande vormen van cultuur, dus ook op kunst.

Amateurkunst
Cultuureducatie
Bibliotheekwerk
Beeldende kunst in de openbare ruimte
Culturele evenementen/festivals
Culturele accommodaties
Omroepen en pers (media)
Materieel en immaterieel cultureel erfgoed
Monumenten en/of archeologie
Kunstenaarsbeleid en/of broedplaatsbeleid
Productie van professionele podiumkunst, letteren of film
Vormgeving, architectuur en/of digitale cultuur
Verenigingen die gericht zijn op Kunst en Cultuur
Eren van onze 'moderne' Goolse helden

Vaak genoemd als onderdeel van een cultuurnota

Regelmatig genoemd als onderdeel van een cultuurnota

Weinig genoemd als onderdeel van een cultuurnota

Niet genoemd als onderdeel van een cultuurnota

Nieuw genoemd als onderdeel van een cultuurnota

Wanneer we spreken van cultuur in dit inspiratiestuk, doelen we op kunst & cultuur.

Cultuur in Goirle - wensbeeld voor de toekomst

Voordat wij de Goirlese ambities in concrete doelen en acties kunnen beschrijven, moet de visie en missie van cultuur in Goirle helder zijn. De hieronder genoemde missie en visie zijn een voorzet. Dit is dus niet in beton gegoten en kan worden aangescherpt n.a.v. gesprekken met het culturele veld.

Visie: Goirle is een doenerig dorp waar het goed toeven is. De sterke culturele basisinfrastructuur met een kwalitatief goed en inclusief aanbod levert hier een bijdrage aan.

Missie: We willen het rijke culturele leven in Goirle zoveel als mogelijk behouden. Daarbij willen we de culturele krachten van Goirle bundelen omdat we kunst en cultuur ten volle willen laten zien en inzetten zodat er een levendig en duurzaam cultureel klimaat blijft bestaan. Dat doen wij als gemeente niet alleen, maar in een gelijkwaardige samenwerking met inwoners, bezoekers, bedrijven en organisaties. Hierbij gaan we uit van de kracht van de samenleving, de zelfredzaamheid van onze mensen en organisaties. De gemeente is hierbij faciliterend waar nodig, de culturele sector zelf regisserend.

Bij deze missie en visie zijn een aantal doelen te benoemen. Deze doelen zijn opgesteld met behulp van de input die de gemeenteraad op 23 juni 2020 heeft gegeven. Ze worden besproken met het culturele veld, waar nodig aangevuld en voorzien van prioritering.

1. Cultuur dichtbij: om een levendig cultureel klimaat te behouden, wordt het voorzieningsniveau en culturele aanbod in Goirle zoveel als mogelijk behouden.
Uitgangspunten daarbij:
 - a. Voor kinderen en jongeren moet voldoende aanbod in Goirle zijn.
 - b. Voor volwassenen streven we regionaal naar een volledig aanbod. We hoeven niet al het culturele aanbod binnen onze gemeentegrenzen te hebben.
 - c. Er dient een goede balans te zijn in de rol en positie van professionele organisaties en andere organisaties zoals culturele initiatieven, amateurkunstenaars en private initiatieven.
2. Cultuur van en voor iedereen: in 2024 is de lokale culturele infrastructuur in Goirle toegankelijk voor iedereen die dit wil. Dit vinden we belangrijk zodat iedereen mee kan doen en er een duidelijke relatie is tussen het culturele aanbod en de vraag van het (potentiele) publiek.
Uitgangspunten daarbij:
 - a. We voeren geen doelgroepenbeleid
 - b. De sterkste schouders dragen de sterkste lasten met daarbij ondersteuning voor degenen die het niet zelf kunnen betalen en aandacht voor de grote middengroep.
 - c. Er dient een goede balans te zijn tussen het culturele aanbod en de vraag van het potentiele publiek.
3. Jong geleerd is oud gedaan: versterken van de aandacht voor cultuureducatie en talentontwikkeling van kinderen en jongeren: in 2024 maken alle kinderen op de basisschool in Goirle kennis met cultuur. Dit bevordert de zelfredzaamheid van kinderen;

Uitgangspunten daarbij:

- a. De gemeente blijft ook in 2021-2024 deelnemen aan de Cultuureducatie met Kwaliteit
 - b. Het aanbod aan cultuureducatie (muziek, dans, drama) blijft ook na de privatisering van Factorium toegankelijk voor alle kinderen.
4. Cultuur als middel: ruimte voor innovatie en dwarsverbanden: in 2024 zijn er voorbeelden van samenwerking tussen culturele instellingen en andere partijen zoals verenigingen, onderwijs, maatschappelijke partners, zorg en economische sectoren. Hiermee versterkt cultuur de kracht van de samenleving.

Rol van de gemeente

We vinden cultuur belangrijk. Het creëren van een goed lokaal cultureel klimaat is een gezamenlijke opgave voor inwoners, ondernemers, culturele organisaties en de gemeente. Op cultuurgebied gebeurt er veel door verenigingen en instellingen. Daar zijn we trots op. Dat willen we zoveel als mogelijk behouden; deze kracht van de samenleving willen we blijven benutten. We zetten in op samenwerking, wederzijdse ondersteuning en krachtenbundeling.

Tijdens de raadsvergadering op 23 juni is de gemeenteraad aan de hand van stellingen gevraagd wat de rol van de gemeente zou moeten zijn op het gebied van cultuur. Gemene deler hierin is dat de gemeente niet alles zelf hoeft te doen, maar een belangrijke rol heeft in het aanjagen van ontwikkelingen.

Uitgangspunt:

- Belangrijkste rol van de gemeente is faciliteren en stimuleren.
 - o Vooral jeugd moet gestimuleerd worden om deel te nemen aan cultuur.

We laten als gemeente allereerst veel over aan onze samenleving zelf. Soms stimuleren we, faciliteren we of doen we helemaal niets en laten we het over aan de culturele sector. Dat betekent niet dat de gemeente niets wil doen of doet. De gemeente stelt kaders door aan te geven wat we belangrijk vinden. We proberen initiatieven vanuit de samenleving te helpen ontwikkelen zodat deze zelfstandig verder kunnen gaan. Onze rol richt zich verder op het bieden van basisvoorzieningen en het stimuleren van cultuurbeleving. De gemeente faciliteert door gebouwen in eigendom van de gemeente te verhuren voor culturele activiteiten. Dit gebeurt veelal tegen gesubsidieerde tarieven. Verder faciliteert de gemeente door middel van deelname aan de Brede Regeling Combinatiefuncties waardoor er cultuurcoaches actief zijn. Tenslotte speelt de gemeente een rol bij cultuureducatie en talentontwikkeling. De uitvoering ligt in handen van het culturele veld.

1. Cultuur dichtbij – bestaande infrastructuur en aanbod

De gemeente Goirle is een dynamische en levendige gemeente. De onderlinge sfeer is goed, open en positief. Ieder handelt vanuit zijn of haar eigen verantwoordelijkheid.

Goirle heeft een sterke culturele basisinfrastructuur met een kwalitatief goed en inclusief aanbod. Divers, toegankelijk en aantrekkelijk met groot bereik.

Met het culturele centrum Jan van Besouw als iconische plek dat symbool staat voor kunst en cultuur in Goirle. Met een uitgebreid en gevarieerd theaterprogramma op het gebied van alle podiumkunsten, film en literatuur gaan genres en disciplines hier vloeiend in elkaar over.

Diverse instellingen hebben een haast vanzelfsprekende rol ingenomen en zijn daarmee vaste waarden in de Goirlese samenleving. We noemen hier Factorium Podiumkunsten en de Bibliotheek Midden Brabant, maar ook de vele culturele verenigingen die een plek hebben in het Culturele Centrum. Daarnaast maken ook wijkcentra De Deel, Wildacker en Leybron deel uit van het pallet aan accommodaties waar culturele activiteiten plaatsvinden. Ze stimuleren cultuurparticipatie in de wijken. Factorium Podiumkunsten wordt vanaf september 2020 omgebouwd tot een cultuureducatieschool waar particuliere docenten lesgeven.

Het doel is om het huidige aanbod en niveau van muziek- en dansonderwijs zoveel als mogelijk te behouden. Daarbij moet ook oog zijn voor de laagdrempeligheid en toegankelijkheid van het cultuuronderwijs.

Goirle staat ook bekend om haar vele kunst in de openbare ruimte: hier tref je een ruime hoeveelheid kunstwerken aan die worden onderhouden door de gemeente. In 1994 is de percentageregeling kunstopdrachten Goirle vastgesteld door de gemeenteraad welke nog steeds van kracht is. Hierin is bepaald dat 1% van het beschikbare budget voor infrastructurele projecten en bouw of verbouw toekomt aan de kunstzinnige verfraaiing van Goirle, wat zoveel betekent als budget voor beeldende kunstopdrachten. Het beeld voor Ireen Wüst wordt bijvoorbeeld uit deze regeling betaald.

Ingang van de Bibliotheek in het CC Jan van Besouw

Annetje van Puijenbroekkapel

Theaterzaal in het CC Jan van Besouw

Naast de basisinfrastructuur aan culturele voorzieningen is ook het culturele netwerk goed georganiseerd in Goirle: de Contactraad Cultuur Goirle fungeert als cement en zorgt voor ondersteuning van de vele amateurverenigingen en -stichtingen die actief zijn in het kunst- en cultuurdomein. De Contactraad behartigt belangen en is het aanspreekpunt voor de gemeente.

Sinds 2012 wordt door amateurkunstenaars binnen de gemeente de term Gôols Goud gebruikt; een term die sinds 2014 ook door het Culturele Centrum, verenigingen en stichtingen gebruikt wordt voor kunst- en cultuurevenementen.

Dat er ook samenwerking is tussen de verschillende organisaties in Goirle, blijkt bijvoorbeeld uit het jaarlijkse open podium voor de amateurkunst wat de Contactraad Cultuur Goirle, Bibliotheek Midden-Brabant, Factorium Podiumkunsten en Mainframe jongerenwerk in het Culturele Centrum Jan van Besouw organiseren. Daarnaast heeft Goirle sinds 2011 haar eigen reuzengilde met een tweetal reuzen die in 2015 officieel zijn opgenomen in het geboorteregister van de gemeente en daarmee tot het immaterieel erfgoed van de gemeente horen.

Verder kennen we in Goirle de Commissie Kunst & Cultuur. Deze commissie bestaat uit zes leden en een voorzitter welke benoemd zijn door het college en gevraagd en ongevraagd advies geven aan het college. De commissie stimuleert en ondersteunt culturele evenementen, initieert ideeën voor exposities in het gemeentehuis, adviseert over kunstopdrachten en aangeboden kunst in de openbare ruimte. Eind 2019 heeft de gemeenteraad besloten dat de ambtelijke ondersteuning voor deze commissie niet langer door de gemeente gefaciliteerd wordt. Bekeken wordt nu door de commissie welke werkzaamheden de commissieleden nog willen en kunnen voortzetten.

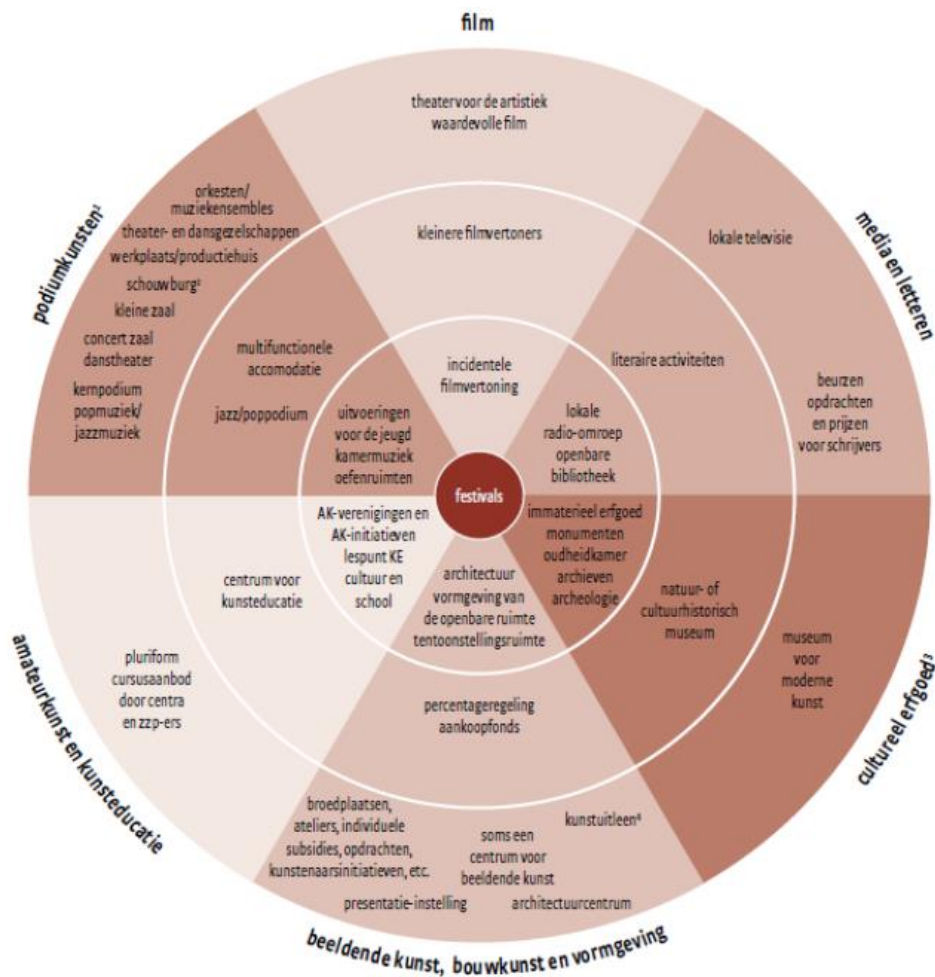
Tenslotte is, naast de basisinfrastructuur en het culturele netwerk, ook het materiele en het immaterieel erfgoed van Goirle het vermelden waard. Bij het materiele erfgoed gaat het om de vele kunstuitingen en monumenten in de gemeente, archeologie en heemkunde.

Bij immaterieel erfgoed gaat het om tradities en rituelen die de gemeenschap in Goirle belangrijk vindt en niet verloren wil laten gaan voor toekomstige generaties. Ze geven immers een gevoel van identiteit en continuïteit en het bevordert het respect voor culturele diversiteit en creativiteit. Cultureel erfgoed leeft vooral omdat het wordt gedragen en gevoed door inwoners. De gemeente heeft hierin geen rol. Voorbeelden van het immaterieel erfgoed van Goirle zijn de Gilden en de rituelen die zij hebben, de smokkelverhalen van de grensstreek, religieuze rituelen, jaarmarkten, het zingen met driekoningen, buurtfeesten en de Sinterklaasintocht. Het gaat daarbij niet alleen om onze 'oude' vaste tradities en gebruiken, zoals 'hier zijn' met carnaval, maar ook jongere 'nieuwe' tradities en gebruiken zoals de midzomernachtsfeesten die hier in Goirle zijn ontstaan vanuit een rijke historie aan wielerevenementen. Het kan gaan om het spreken van het Goôls dialect en het tonpraoten, maar ook het jeugdvakantiewerk, vliegeren bij de surfplas, de derde wereldrommelmarkt van Mill Hill, de koningsdagfeesten en de avondvierdaagse.

De conclusie is dat de gemeente Goirle een veelzijdige culturele sector heeft die past bij een gemeente van deze omvang.

Wanneer we kijken naar de breedte van het cultuuraanbod, kunnen we gebruik maken van het ringmodel: een grove richtlijn voor een culturele infrastructuur die BMC samen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten heeft ontwikkeld en die door veel gemeenten wordt gebruikt om te bepalen hoe volledig het lokale cultuuraanbod is. Het model kent een indeling naar omvang van de gemeente en cultuurbeleid: kernachtigcultuurbeleid (gemeenten tot 25.000- 30.000 inwoners), uitgebreid cultuurbeleid (gemeenten tot 90.000- 100.000 inwoners) en alomvattend cultuurbeleid (meer dan circa 90.000-100.000 inwoners).

Doel: Cultuur dichtbij: om een levendig cultureel klimaat te behouden, wordt het voorzieningenniveau en culturele aanbod in Goirle zoveel als mogelijk behouden.

Uitgangspunten daarbij:

- a. Voor kinderen en jongeren moet voldoende aanbod in Goirle zijn.
- b. Voor volwassenen streven we regionaal naar een volledig aanbod. We hoeven niet al het culturele aanbod binnen onze gemeentegrenzen te hebben.
- c. Er dient een goede balans te zijn in de rol en positie van professionele organisaties en andere organisaties zoals culturele initiatieven, amateurkunstenaars en private initiatieven.

Hieronder worden concrete acties genoemd om bovenstaand doel te bereiken. De kolommen worden samen met de culturele instellingen gevuld.

<u>Actie</u>	<u>Partijen aan zet</u>	<u>Op welke termijn?</u>
<p>De culturele organisaties werken samen om het eigen - en elkaars - publiek en deelnemers beter te leren kennen, volgen en bereiken. Hierdoor wordt ook bekend waar er 'gaten' vallen in het gezamenlijke aanbod en hoe vraag en aanbod goed op elkaar kunnen worden afgestemd.</p>		
<p>Ontwikkelen van één centrale informatiebron waar inwoners alles kunnen vinden over culturele activiteiten, culturele evenementen van en binnen onze gemeente. Hiermee verbinden we de activiteiten-agenda's van de diverse aanbieders zodat de lokale infrastructuur versterkt wordt. Het gaat hierbij zowel om de zichtbaarheid van de culturele aanbieders als om de vindbaarheid van de activiteiten. Meer en goed gestructureerde informatie levert meer bezoekers op, vergroot participatie, stimuleert samenwerking tussen culturele aanbieders en voorkomt onbedoelde concurrentie in programmering. Daarnaast worden (grote) activiteiten op dezelfde dag of in hetzelfde weekend voorkomen en worden verenigingen zo geprikkeld leemtes op te vullen met nieuwe activiteiten.</p>		
<p>De Contactraad Cultuur Goirle is voor de gemeente de vertegenwoordiger en belangenbehartiger van de culturele verenigingen in Goirle. Zij fungeert hoofdzakelijk als aanspreekpunt voor de gemeente en is een voorbeeld van een organisatie die zonder overheidssteun opereert.</p>		
<p><i>Het 'burgerinitiatief private cultuureducatie' vervult gedurende 2020 en 2021 een regierol met als doel het muziek- en dansonderwijs toegankelijk en laagdrempelig te houden.</i></p>	<p><i>Afhankelijk van de nog te maken afspraken, traject loopt.</i></p>	
<p>.....</p>		
<p>.....</p>		

2. Cultuur van en voor iedereen

Eén van de doelstellingen van het beleid in het sociaal domein in Goirle is het 'bevorderen van maatschappelijke participatie door deelname van inwoners aan sociale, educatieve, sportieve of culturele activiteiten'. Als gemeente vinden wij het belangrijk dat er een breed aanbod met voor ieder wat wils beschikbaar is en dat ook iedereen toegang heeft tot cultuur. De vraag die daarbij gesteld zou kunnen worden, is of alle vormen van cultuur ook daadwerkelijk voor alle inwoners beschikbaar en toegankelijk moeten zijn. De gemeenteraad heeft uitgesproken dat vooral voor kinderen en jeugd een toereikend aanbod moet zijn in Goirle. Voor volwassenen moet het aanbod in Goirle breed zijn, maar gezien de omvang van de gemeente en buurgemeente Tilburg is het niet realistisch om een totaalaanbod op cultuurgebied binnen de eigen gemeentegrenzen te hebben. Voor volwassenen heeft de raad daarom uitgesproken dat zij in ieder geval in de regio een passend aanbod moeten kunnen vinden.

Deelname aan cultuur door passend aanbod

Alhoewel veel Goirlenaren op enige wijze betrokken zijn bij een vorm van cultuur, worden op dit moment ook nog veel mensen *niet* bereikt door de gevestigde cultuursector. We willen daarom dat cultuur voor iedereen toegankelijk is. Toegankelijkheid gaat over de mogelijke drempels om een culturele activiteit te bezoeken of er actief aan deel te nemen maar heeft ook te maken met het succesvol betrekken van een (potentieel) publiek bij het te ontwikkelen van het culturele aanbod.

De kunst- en cultuursector kan collectief zorgdragen voor een aanbod dat is afgestemd op de grote verscheidenheid. Kunstprojecten met jongeren vragen nu eenmaal om hele andere vaardigheden dan een debatavond.

Om een aanbod te verzorgen dat aantrekkelijk en verrijkend is, is het van belang ons (potentiele) publiek te kennen. Wie zijn doelgroep kent, is namelijk beter in staat hen te bereiken, over de drempel te halen en van hen te leren.

Allereerst moeten we daarom rekening houden met veranderingen in de manier waarop mensen kunst en cultuur beleven. Het gedrag en de houding van het publiek verandert, dat is een landelijke tendens. Men voelt zich niet langer direct betrokken bij één locatie of naam, maar meer bij een genre of activiteit. Mensen verbinden zich niet meer langdurig aan één aanbieder, kiezen minder vaak voor een abonnement en zijn in die zin weinig honkvast. Steeds vaker draait het dus om inhoud: wat heb je te vertellen, wat wil je laten zien of horen?

Daarbij komt dat de grenzen binnen het aanbod langzaam vervagen. Waren mensen voorheen nog relatief gemakkelijk in te delen aan de hand van hun voorkeuren (trouwe operabezoekers, hardcore hiphopfans, echte cabaretliefhebbers), tegenwoordig kan alles door elkaar bestaan. De zogenoemde 'culturomnivoor' trekt zich dan ook weinig aan van hokjes of waardeoordelen. Dit publiek maakt een keuze op basis van de inhoud, niet op basis van labels die daar door anderen aan zijn gehangen. Het gaat om beleven en ervaren, om samenhang met gelijkgestemden en authenticiteit. Een culturele omnivoor trekt diagonaal en verticaal een eigen lijn door het aanbod. Deze veranderingen geven een beeld van een beweeglijk publiek dat open staat voor nieuwe ervaringen. De veranderingen bieden volop mogelijkheden om ook andere en nieuwe bezoekers te bereiken en over de drempel te halen.

Goirle telt zoals al benoemd veel organisaties, groepen en initiatieven die - ondanks allerlei obstakels zoals beperkte financiële middelen en een grote werkdruk voor vrijwilligers - op een of andere wijze actief zijn op het terrein van cultuur. We zijn trots op de activiteiten die zij organiseren en verwachten dat zij een bijdrage kunnen blijven leveren aan het vergroten van cultuurdeelname. Maar wie bedient welke doelgroep? Wie heeft de nodige kennis en vaardigheden?

Wat is de waarde van ons huidige aanbod? Is dit kwantitatief en kwalitatief voldoende en doen we dingen dubbel? Daar komen we pas achter als de sector met elkaar in gesprek gaat en blijft.

Een voorbeeld is de afstand die soms bestaat tussen jongeren en de ‘traditionele’ culturele organisaties. Enerzijds hebben organisaties behoefte aan de frisse kijk van jongeren en willen zij hen graag aan zich binden. Anderzijds weten veel jongeren deze instellingen niet te vinden of voelen zij zich er simpelweg niet door aangesproken. En hoewel Goirle wellicht niet de breedte van het cultuuraanbod hoeft te hebben zoals buurgemeente Tilburg dat heeft, willen we als gemeente wel een gevarieerd aanbod aanbieden aan onze inwoners en bezoekers en met name jongeren in contact brengen met cultuuraanbod.

Naast een inhoudelijk passend aanbod willen we ook dat het aanbod financieel toegankelijk is voor alle Goirlenaren. Ook voor kinderen die opgroeien in minimagezinnen moet er voldoende aanbod zijn. De gemeenteraad heeft uitgesproken dat de rol van de gemeente vooral faciliterend en stimulerend is en de culturele sector ook deels haar eigen broek moet ophouden. Het uitgangspunt ‘De sterkste schouders dragen de sterkste lasten’ is daarbij genoemd waarbij er nadrukkelijk ook ondersteuningsmogelijkheden moeten zijn voor inwoners die cultuurdeelname niet zelf kunnen bekostigen.

Doel: cultuur van en voor iedereen: in 2024 is de lokale culturele infrastructuur in Goirle toegankelijk voor iedereen die dit wil. Dit vinden we belangrijk zodat iedereen mee kan doen en er een duidelijke relatie is tussen het culturele aanbod en de vraag van het (potentiele) publiek.

Uitgangspunten daarbij:

- a. We voeren geen doelgroepenbeleid
- b. De sterkste schouders dragen de sterkste lasten met daarbij ondersteuning voor degenen die het niet zelf kunnen betalen en aandacht voor de grote middengroep.
- c. Er dient een goede balans te zijn tussen het culturele aanbod en de vraag van het potentiele publiek.

Hieronder worden concrete acties genoemd om bovenstaand doel te bereiken. De kolommen worden samen met de culturele instellingen gevuld.

<u>Actie</u>	<u>Partijen aan zet</u>	<u>Op welke termijn?</u>
Inwoners betalen naar draagkracht voor voorzieningen waarvan zij gebruik maken.		
Inwoners met een smalle beurs krijgen de mogelijkheid om cultureel te participeren.		
De sector volgt zoveel als mogelijk het VN-verdrag voor de rechten van de mens op het aspect inclusie en zorgt ervoor dat mensen met een (functie)beperking deel kunnen nemen aan het culturele leven in Goirle.		
.....		

3. Jong geleerd is oud gedaan

Het beleid in ons sociale domein kent als doelstelling het vergroten van zelfredzaamheid. We willen dat inwoners volwaardig kunnen participeren in de samenleving, dit draagt immers bij aan een positief gevoel van welbevinden. Het is belangrijk dat jeugdigen prettig en gezond kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het sociale, economische én culturele leven.

Jong geleerd is oud gedaan

We hebben al benadrukt hoe belangrijk we cultuur vinden voor de ontwikkeling van individuen en van groepen mensen. Deze kracht schuilt vooral in de intrinsieke waarde die cultuur met zich meedraagt. Steeds weer blijken deze waarden de maatschappelijke betrokkenheid te vergroten en daarmee de leefbaarheid te versterken. Daarnaast leren mensen door een actieve deelname aan cultuur samen te werken, nieuwsgierig te zijn en creatief te denken en handelen. Laat dit nu juist belangrijke 21-eeuwse vaardigheden zijn. Sommige kinderen krijgen deze vaardigheden en dit belang al vanuit huis mee, anderen niet. Omdat we het dusdanig belangrijk vinden en omdat we ervoor willen zorgen dat kinderen en jongeren deze vaardigheden aanleren, investeren we in cultuureducatie. Voor het meest duurzame rendement, is er geen betere keuze dan nu te investeren in toekomstige generaties, want zoals het aloude gezegd luidt: 'jong geleerd, is oud gedaan'.

Cultuureducatie

Een leven vol cultuur begint vaak in onze jonge jaren. Als wij niet al op jonge leeftijd in aanraking worden gebracht met cultuur is de kans een stuk kleiner dat we op latere leeftijd cultuur gaan beleven. Alle kinderen en jongeren moeten daarom de mogelijkheid krijgen om hun culturele fundament te leggen tijdens en/of na school. Als gemeente vinden wij het belangrijk om het verzorgen van een brede basis, dat wil zeggen de eerste kennismaking met en de oriëntatie op de verschillende kunst disciplines, mogelijk te maken.

Samen met het onderwijs zorgen we ervoor dat alle kinderen in contact komen met kunst en cultuur. We zorgen er hiermee voor dat nieuwsgierigheid en creativiteit van jongs af aan de ruimte krijgen en dat klein en groot talent kan blijven groeien. Door cultuureducatie op school leren kinderen nadenken over zichzelf en de wereld om zich heen (receptief, reflecterend, onderzoekend, analyserend), leren ze creatieve oplossingen te bedenken en zich met kunstzinnige middelen te uiten (creërend) en, door het beleven en ondergaan van (professionele) kunst, nadenken over kunst van anderen. We willen daarom het kunst- en cultuuronderwijs stevig neerzetten als een volwaardig onderdeel van het pakket wat we onze kinderen meegeven.

In het primair onderwijs worden de kerndoelen voor cultuureducatie door het ministerie van OCW voorgeschreven. Basisscholen bepalen hierbinnen zelf hoe en hoeveel onderwijs ze aanbieden en zijn zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit. Als gemeente hebben we alleen een sturende rol op de kaders, de inhoud van het onderwijs ligt volledig bij het onderwijs. De gemeenteraad heeft aangegeven dat zij het belangrijk vindt dat alle basisschoolleerlingen in aanraking komen met cultuur en dat de cultuureducatie zoals we die nu kennen behouden moet blijven. Zij wil daarbij meer verantwoordelijkheid leggen bij het onderwijs.

Om ervoor te zorgen dat de vraag van scholen en het aanbod van lokale culturele organisaties goed op elkaar is afgestemd, gaan we graag het gesprek aan met de schoolbesturen.

Met het programma Cultuureducatie met Kwaliteit zet de rijksoverheid in ieder geval tot 2024 landelijk in op het versterken van de kwaliteit en het structurele karakter van cultuuronderwijs.

De gemeente Goirle doet mee aan deze regeling door middel van de Cultuur Loper, de uitwerking van het programma in de provincie Noord-Brabant. De uitvoering van de Cultuur Loper is in handen van Factorium.

Een belangrijke rol binnen de cultuureducatie in het primair onderwijs is weggelegd voor de combinatiefunctionarissen die werkzaam zijn op het gebied van cultuur, de zogenoemde cultuurcoaches. Deze cultuurcoaches worden ingezet via de Brede Regeling Combinatiefuncties waar de gemeente Goirle sinds 2010 aan deelneemt en kunnen optreden als verbinder, coach of vakdocent. Kerntaken van de cultuurcoaches zijn het verstevigen van het lokaal culturele netwerk, het bevorderen van de samenwerking, zorgen voor innovatie en het maken van verbinding met andere domeinen. In Goirle zijn deze cultuurcoaches momenteel in dienst van Factorium Podiumkunsten en verzorgen zij les in dans, drama en muziek op basisscholen.

Doel: jong geleerd is oud gedaan: versterken van de aandacht voor cultuureducatie en talentontwikkeling van kinderen en jongeren: in 2024 maken alle kinderen op de basisschool in Goirle kennis met cultuur. Dit bevordert de zelfredzaamheid van kinderen;

Uitgangspunten daarbij:

- a. De gemeente blijft ook in 2021-2024 deelnemen aan de Cultuureducatie met Kwaliteit
- b. Het aanbod aan cultuureducatie (muziek, dans, drama) blijft ook na de privatisering van Factorium toegankelijk voor alle kinderen.

Hieronder worden concrete acties genoemd om bovenstaand doel te bereiken. De kolommen worden samen met de culturele instellingen gevuld.

<u>Actie</u>	<u>Partijen aan zet</u>	<u>Op welke termijn?</u>
Voortzetting cultuureducatie basisonderwijs	De gemeente Goirle blijft ook in de periode 2021-2024 deelnemen aan De Cultuur Loper van Kunstloc Brabant. Hiermee ontwikkelen scholen vanuit hun eigen visie een doorlopend cultuureducatief programma en wordt invulling gegeven aan de landelijke stimuleringsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit van het Fonds voor Cultuurparticipatie. Factorium Podiumkunsten blijft gedurende 2021 – 2024 optreden als	

	verbindende schakel en projectverantwoordelijke.	
Voortzetting cultuurcoaches	<p>De gemeente Goirle blijft in de periode 2019-2022 deelnemen aan de Brede regeling Combinatiefuncties waarmee de cultuurcoaches (combinatiefunctionarissen cultuur) mogelijk gemaakt worden. Hiertoe is een intentieverklaring ondertekend.</p> <p>Deze cultuurcoaches fungeren als schakel tussen het culturele veld en jeugd en worden ingezet tbv cultuureducatie. Zij helpen scholen om de juiste culturele partners te vinden, koppelen aanbieders van cultuureducatie aan scholen en wijzen de weg voor talentontwikkeling en cultuurparticipatie. De scholen cofinancieren de cultuurcoaches. Voor deelname aan de regeling na 2022 zal deze intentie eventueel verlengd worden.</p>	
Werken aan een samenhangend aanbod van kunst en cultuur voor primair onderwijs, voortgezet onderwijs en de kindcentra waarbij ook sprake is van samenhang tussen binnenschools, buitenschools en naschools aanbod.	Scholen mbv expertise cultuuraanbieders en intermediairs.	
.....		

4. Cultuur als middel (als middel voor doelstellingen in het sociaal domein, economische sector)

Kunst en cultuur heeft waarde in zichzelf. De waarde van kunst en cultuur schuilt ook in wat het persoonlijk voor ons betekent. Voor de toeschouwer, de luisteraar en de maker. Kunst en cultuur stelt vragen en geeft antwoorden. Het zet aan het denken, stimuleert onze creativiteit en ontwikkeling. Kunst en cultuur verruimt de blik en verrijkt de geest.

Naast deze intrinsieke waarden, kan cultuur bijdragen aan tal van maatschappelijke opgaven in ons bestaan. Van individuele ontwikkeling en educatie tot een economische en zelfs bredere sociaal maatschappelijke impuls. En laat dat nu juist aansluiten bij wat de gemeente Goirle wil bereiken met haar beleid in het sociaal domein. We willen de kracht van de samenleving versterken: een veerkrachtige samenleving waarin zoveel mogelijk inwoners – het liefst allemaal – meedoen.

De gemeente Goirle gaat uit van de (organisatie)kracht van de samenleving die in haar gemeenschap aanwezig is. Deze organisatiekracht kan worden vergroot door mensen te stimuleren hun ontwikkelde talenten ten behoeve van de samenleving in te zetten. Dit geldt ook voor activiteiten op het vlak van cultuur. De gemeenteraad heeft aangegeven de intrinsieke waarde van cultuur te zien. Cultuur is immers een volwaardige sector. Toch ziet de raad ook dat cultuur kan bijdragen aan een verder gelegen doel, namelijk de sociale en economische waarden die cultuur genereren. Zonder dat dit een doel op zich is, levert cultuur een bijdrage aan doelstellingen in het sociaal domein en levert het economisch rendement op. Hieronder wordt dit toegelicht.

Betrokkenheid en preventie

Cultuur speelt een grote rol in de mate van ieders betrokkenheid bij de samenleving. Wie bewust en actief bezig is met het kennismaken van cultuur wordt uitgedaagd om hier zelf over na te denken en ontwikkelt begrip voor andere normen en waarden. Daarbij werkt cultuur tevens verbindend. Door het samen beoefenen of simpelweg genieten van cultuur worden ervaringen gedeeld en ontstaat er een sterker gevoel van 'samen'.

Cultuur is hierdoor uitermate geschikt om in te zetten binnen het sociale domein. Culturele voorzieningen en activiteiten kunnen zorgen voor het vergroten van de zelfredzaamheid en het versterken van de zorg voor elkaar. Culturele ontmoetingen kunnen een bijdrage leveren aan gemeenschapszin en daarmee aan de preventie van eenzaamheid. Dit aanvullend op of zelfs nog (preventief) voorafgaand aan het professionele zorgaanbod. Denk bijvoorbeeld aan kwetsbare jongeren die samenkomen in een kunstproject, geïsoleerde ouderen die samen met basisscholieren moderne kunst maken met oude vormen van handwerk of succesvolle ondernemers die jong Goirles talent inspireren. Tegelijkertijd met het samenbrengen van de domeinen komen ook verschillende doelgroepen met elkaar in contact; amateurs en professionals, mensen met en zonder een beperking, jong en oud etc. Zij kunnen van elkaar leren door vanuit het perspectief van de ander met een nieuwe blik naar de wereld te kijken.

Binnen het sociaal domein kan cultuur worden ingezet om:

- de sociale partners met elkaar te verbinden om zo meer preventie te kunnen bieden;
- Inwoners in hun kracht te zetten, zodat ze zelfredzamer worden;
- Inwoners meer met elkaar te verbinden, zodat ze hun eigen netwerk vergroten en de participatie van inwoners in Goirle groter wordt.

Gezondheid

Beleving en beoefening van cultuur kan bijdragen aan de mentale en fysieke gezondheid van mensen en daarmee aan de veerkracht van het individu en de samenleving als geheel.

Zo zien we bijvoorbeeld duidelijke cognitieve verbeteringen bij kinderen die een muziekinstrument bespelen en blijken muzikale activiteiten het seniorenbrein ook gezond en fit te houden.

Muziek betekent ook veel in de zorg, bijvoorbeeld bij mensen met dementie, maar ook bij jongeren met een burn-out. De onzekerheid bij kinderen die in groepsverband dansen, toneelspelen of muziek maken neemt af.

Identiteit en profilering

Cultuur geeft eigenheid aan Goirle en is medebepalend voor onze identiteit en ons 'wij' gevoel. Cultuur kan Goirle verder cultureel op de kaart zetten en daarmee dienen als vorm van citymarketing. Het vormt het visitekaartje van Goirle en zorgt voor verbinding en gevoelens van trots onder inwoners.

Met de maatschappelijke waarde van cultuur doelen we op de bijdragen ervan aan een leefbare, tolerante, creatieve en flexibele samenleving. Door samen van cultuur te genieten. En door er samen mee bezig te zijn, in de vereniging of in de eigen woonomgeving. Cultuur verbindt; als het cement tussen de stenen. Ruimtelijk leven we in een cultuurlandschap. Architectuur, ruimtelijk ontwerp, kunst in de openbare ruimte; ze maken onze leefomgeving mooier, en maken het tot een leefwereld met een eigen identiteit, waarin we ons thuis voelen.

Economie

Tot slot benoemen we hier de economische waarde van cultuur. Terwijl cultuur en economie vroeger als onverzoenbare tegenpolen werden beschouwd, worden ze tegenwoordig vaak in één adem genoemd. Het aantal initiatieven om bruggen te slaan tussen beiden neemt toe. Culturele activiteiten en kunstuitingen kunnen een bijdrage leveren aan het bevorderen van recreatie en toerisme binnen de gemeente en een impuls geven aan het centrum. Bezoekers van een voorstelling gaan vooraf een hapje eten en drinken na afloop wat. En als een boekhandel zich ergens vestigt, blijkt dat ook goed voor andere winkels in de nabije omgeving. Ook ondernemers kunnen profiteren van de beleveniswaarde die cultuur kan toevoegen aan het centrum. Cultuur stimuleert bedrijvigheid. Cultuur zorgt voor werkgelegenheid en brengt een aanzienlijke financiële stroom op gang. Landelijk neemt 'cultuur' een aandeel van zo'n 2,2% van het bruto binnenlands product in. Dit staat nog los van alle indirecte financiële effecten.

Om als gemeente aantrekkelijk te blijven voor inwoners, ondernemers en bezoekers is een prikkelende culturele basis erg belangrijk. Cultuur trekt bezoekers, maar zorgt ook voor een interessant creatief milieu wat aantrekkelijk is voor de vestiging van nieuwe ondernemingen en de creatieve industrie. Cultuur dient daarom een belangrijk onderdeel te vormen bij het uitdragen van de identiteit van Goirle. Zoals uit het voorgaande blijkt bestaat er tussen de beleidsterreinen van cultuur en kunst, monumentenzorg en recreatie en toerisme een duidelijke wisselwerking. Daar waar dit mogelijk is kunnen en zullen zij elkaar aanvullen en versterken en levert het wellicht ook innovaties op. Zo ontstaan er initiatieven in het overgangsgebied tussen horeca, uitgaan en cultuur en combinaties van gastronomie en kunst. Er ontstaan winkels van kleinschalige creatieve ondernemers die leegstand slim benutten. Kunstenaars komen bijvoorbeeld met oplossingen tegen de verdozing in Brabant waar steeds meer logistieke centra verrijzen en ze denken bijvoorbeeld mee over innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken zoals de energietransitie.

Geconcludeerd kan worden dat discussies over de betekenis van kunst & cultuur vastlopen als we slechts één aspect bekijken. Het gaat om het geheel. Om wat kunst & cultuur aan moois oplevert, om wat het aan denkracht genereert, hoe het ons open stelt voor nieuwe ideeën en andere mensen, hoe het ons laat zien waar we vandaan komen en wie we zijn, hoe we er plezier aan beleven en hoe het ons leven verrijkt en ons dorp sterker maakt. Of korter gezegd: hoe het bijdraagt aan ons 'Bruto Lokaal Geluk'.

Doel: Cultuur als middel: ruimte voor innovatie en dwarsverbanden: in 2024 zijn er voorbeelden van samenwerking tussen culturele instellingen en andere partijen zoals verenigingen, onderwijs, maatschappelijke partners, zorg en economische sectoren. Hiermee versterkt cultuur de kracht van de samenleving.

Hieronder worden concrete acties genoemd om bovenstaand doel te bereiken. De kolommen worden samen met de culturele instellingen gevuld.

<u>Actie</u>	<u>Partijen aan zet</u>	<u>Op welke termijn?</u>
Stimuleren kruisbestuiving tussen organisaties en activiteiten en ook instellingen zelf zoeken actief naar verbindingen met andere partijen, binnen of buiten de cultuursector. Ze zijn zich bewust van hun betekenis voor een aantrekkelijke gemeente en gebruiken waar mogelijk hun invloed, expertise en activiteiten om hier een bijdrage aan te leveren.	Culturele instellingen spelen een verbindende rol in het culturele veld en richting andere sectoren en partijen (zoals centrummanagement, bedrijven, onderwijs).	
Vergroten kennis en vaardigheden om innovatie mogelijk te maken		
Stimuleren ondernemerschap in de cultuursector, juist in deze tijd waarin de overheidsmiddelen voor cultuur teruglopen.		
Verkennen juridische mogelijkheden om het gebruik van leegstaande panden voor tijdelijke cultuuruitingen te verruimen, zodat meer ruimtewensen kunnen worden gehonoreerd. Te denken valt aan ondernemers op de Hovel die misschien wel cultuuruitingen (pop up tentoonstelling bijv.) in leegstaande panden willen sponsoren om publiek te trekken.		
.....		

Bijlage

Bestaande gemeentelijke kaders die als uitgangspunt dienen voor de cultuurnota 2021-2024:

Nota	
Bestuursakkoord	<p>Kunst en cultuur:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kunst en cultuur is het cement van de samenleving.- We erkennen de immateriële voordelen van cultuur;- We vinden dat er onvoldoende aandacht wordt geschonken aan cultuur in het beleidsplan sociaal domein Back to Basics 2.0;- Kunst en cultuur mag wat kosten: we hebben er veel geld voor over en willen de komende tijd onderzoeken of dat genoeg is (<i>dit dateert van voor de bezuinigingsopgave</i>);- We blijven initiatieven ondersteunen vanuit het Bruisfonds.
	<p>We willen ons vastgoed voor kunst en cultuur behouden en inzetten.</p> <ul style="list-style-type: none">- Wijkgebouwen en het Cultureel Centrum Jan van Besouw zijn ons dierbaar;- We willen niet langer vasthouden aan jaarlijkse onderzoeken naar het al dan niet efficiënte ruimtegebruik. De niet-financiële maar meer immateriële opbrengst achten wij groot genoeg om voor lief te nemen dat de efficiency wat minder is;- Wij wachten de voorstellen van het bestuur van het CC Jan van Besouw af om te komen tot een winstgevende exploitatie. We verwachten (publiek) ondernemerschap van het bestuur.
	<p>We willen een aantrekkelijk en levendig centrum, waar ruimte is voor (culturele) evenementen.</p> <ul style="list-style-type: none">- De Goirlese samenleving is actief en ondernemend. Daar past een aantrekkelijk en levendig centrum bij. Een centrum waarin ruimte is voor horeca, evenementen, een markt, winkels en wonen.
	<p>Wij willen dienstbaar zijn aan onze inwoners en zorgen voor een voorzieningenniveau op het gebied van kunst en cultuur dat bijdraagt aan het plezierig leven.</p> <ul style="list-style-type: none">- Een zelfstandig Goirle dat dienstbaar is aan haar inwoners;- Een Betrokken gemeente die toekomstbestendig is door de woningvoorraad, het voorzieningenniveau en de economische weerbaarheid moeten het mogelijk maken dat inwoners er plezierig kunnen leven.
Beleidsplan sociaal domein Back to Basics 2.0	<p>We willen maatschappelijke participatie bevorderen.</p> <ul style="list-style-type: none">- Het is belangrijk dat jeugdigen prettig en gezond kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het sociale, economische en culturele leven;- Participeren moet mogelijk zijn: informatie, diensten, activiteiten en accommodaties moeten toegankelijk zijn voor alle deelnemers en bezoekers;- Samen met andere organisaties draagt de gemeente zorg voor de aanwezigheid van de voorzieningen die voor participatie noodzakelijk zijn;- De gemeente Goirle vindt het van belang dat inwoners, indien nodig, ondersteund worden in hun bijdrage aan de samenleving, zodat zij in staat zijn om maatschappelijk te participeren.

	<p>Uitgangspunt hierbij is dat voor deze ondersteuning zoveel als mogelijk een oplossing gezocht wordt in de samenleving zelf.</p>
	<p>We willen de zelfredzaamheid bevorderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfredzaamheid heeft drie kanten: een lichamelijke, een sociale en een financiële kant. Alle drie zijn van belang om volwaardig in de samenleving te kunnen participeren en dragen bij aan een positief gevoel van welbevinden. - Dit hoofddoel omvat ook het zich ontwikkelen van mensen. Door scholing, vorming, opleiding en werk kunnen mensen zich ontplooien en het beste uit zichzelf halen.
	<p>We willen de kracht van de samenleving versterken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een gezonde civil society is dé basis voor een veerkrachtige lokale samenleving, waarin zoveel mogelijk inwoners – en het liefst allemaal – meedoen; - Vrijwillige inzet is de hefboom om te komen tot een gezonde civil society. De gemeente Goirle kan en wil niet meer alleen de oplosser zijn van problemen, maar gaat uit van de (organisatie)kracht van de samenleving, die in haar gemeenschap aanwezig is; - Deze organisatiekracht kan worden vergroot door mensen te stimuleren hun ontwikkelde talenten ten behoeve van de samenleving in te zetten. De gemeente zorgt ervoor dat er voldoende ruimte is om talenten te kunnen ontwikkelen, ontplooien en versterken.
	<p>We zetten accommodaties in om uitvoering te geven aan het beleid.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De gemeente is faciliterend door het beheer van haar accommodaties; - De gemeente Goirle streeft naar een zo efficiënt mogelijke inzet van maatschappelijk vastgoed, daar waar mogelijk multifunctioneel; - Het gemeentelijk beleid is er niet op gericht om accommodaties als zodanig in stand te houden. Het gaat om de bijdrage die de accommodaties leveren aan de doelstellingen van het beleid; - Het beheer van de accommodaties is hierbij geen doel op zich, maar levert voorwaarden en faciliteiten voor activiteiten die erop gericht zijn om gemeentelijke beleidsdoelen te bereiken.
Bouwstenennotitie Omgevingsvisie	<p>Wij sluiten aan bij de 3 centrale waarden van de Omgevingsvisie 'Doenerig dorp', 'Prachtlandschap van de Toekomst' en 'Goed toeven'.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het draait om het ruimte bieden voor initiatieven uit de samenleving met ondersteuning vanuit de gemeente; - Hoge kwaliteit van leven in de gemeente met voldoende voorzieningen, die voor iedereen goed toegankelijk zijn.; - De groene en culturele uitstraling van de gemeente Goirle draagt bij aan het vestigingsklimaat; - De identiteit van de gemeente, inclusief kunst en cultureel erfgoed, versterkt het cement van de samenleving; - Het culturele karakter staat bij de inwoners ook hoog in het vaandel; er is een brede, culturele interesse van de bevolking en de gemeente kent een rijk en actief verenigingsleven. De sociale cohesie is mede hierdoor hoog.
Financiën	<p>In het bestuursakkoord werd nog gesproken over ons niet geringe ambitieniveau. Er valt te lezen dat alleen het beste goed genoeg is voor onze inwoners en we de gemeentelijke lastendruk niet willen laten stijgen. We schrijven dat kunst- en cultuur wel wat mag kosten.</p>

	<p>Inmiddels ziet de wereld er anders uit en heeft de gemeenteraad in november 2019 besloten tot een stapsgewijze bezuiniging op de culturele instellingen van in totaal € 300.000 in 2023.</p> <p>Naast deze bezuinigingsopgave wacht de gemeente een nieuwe bezuiningsronde waar op het moment van verschijnen van de nota nog niet bekend is of dit gevolgen gaat hebben voor cultuur. De verwachting is dat er met het verschijnen van de cultuurnota geen extra middelen vrijkomen voor cultuur. Hiermee zouden we dan concessies doen aan het bestuursakkoord.</p>
--	--

Bijlage

Conceptverslag raadsvergadering 23 juni 2020 (zie separaat PDF document).